

Prædiken til Pinsedag

Joh. 14,22-31

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Judas, ikke Iskariot, sagde til Jesus: »Herre, hvordan kan det være, at du vil give dig til kende for os, men ikke for verden?« Jesus svarede ham: »Den, der elsker mig, vil holde fast ved mit ord, og min fader vil elske ham, og vi skal komme til ham og tage bolig hos ham. Den, der ikke elsker mig, holder ikke fast ved mine ord. Og det ord, I hører, er ikke mit, men Faderens, som har sendt mig. Sådan har jeg talt til jer, mens jeg endnu var hos jer. Men Talsmanden, Helligånden, som Faderen vil sende i mit navn, han skal lære jer alt og minde jer om alt, hvad jeg har sagt til jer. Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer; jeg giver jer ikke, som verden giver. Jeres hjerte må ikke forfærdes og ikke være modløst! I har hørt, at jeg har sagt til jer: Jeg går bort, og jeg kommer til jer. Hvis I elskede mig, ville I glæde jer over, at jeg går til Faderen, for Faderen er større end jeg. Nu har jeg sagt det til jer, før det sker, for at I skal tro, når det sker. Jeg skal ikke tale meget med jer mere, for verdens fyrste kommer; og mig kan han intet gøre, men det sker, for at verden skal forstå, at jeg elsker Faderen og gør sådan, som Faderen har påbudt mig. Rejs jer, lad os gå herfra!« Johannesevangeliet 14,22-31

Kirken har tre store højtider:
Jul – Påske – og Pinse.

Julen rammer os lige midt i hjertet med sit glade budskab, om hvordan Gud kom ind i verden - med Jesus Kristus. Påsken giver os drama og død, men også opstandelse og forløsning. Og så er der pinsen. Kirkens fødselsdag. Til en fødselsdag – er der selvfølgelig også fødselsdagsgaver. Og sådan er det bestemt også i pinsen. For til pinse får vi mennesker Guds løfte om at være hos os – altid gennem Helligånden.

Så: Til lykke!

Lad os fejre pinsen med sang og med flag. Akkurat som vi kender det fra en god dansk fødselsdag. Flaget er hejst – udenfor. Og herinde skal vi bare give den hele armen. Eller rettere hele tungen og sætte fuld kraft på begge lunger. Vi skal bare synge med af hjertens lyst.

Når der er fødselsdag for mine børn – så synger vi sammen. Vi synger fødselsdagssange både på dansk og på engelsk – og nogle gange endda på fransk. Men det lyder helt klart bedst på dansk – det må jeg indrømme. Alle sprog kan være skønne. Men ens modersmål er, naturligvis, det mest nærliggende at bruge. Vi bruger det sprog, som vi kan formulere os bedst på. Og så prøver vi ellers at kom-

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 647. 122. årgang
Maj 2021
ISSN 0901-2214

munikere, så godt vi kan.

Der går en historie om to ældre mænd, der gik i vejkanalen et sted i Danmark. Pludselig stoppede en bil ved siden af dem. Og en amerikaner åbnede vinduet. Amerikaneren spurgte de to mænd om vej – på engelsk. Men da det ikke virkede, så prøvede han på spansk. Og da det heller ikke virkede, så prøvede han på kinesisk. Til sidst kørte amerikaneren sin vej – med uforrettet sag. Så sagde den ene af de to ældre mænd til den anden:

”Måske var det en ide at lære nogle flere sprog”.

”Nej”, svarede den anden.

”Hvad hjalp det ham amerikaneren?”

Sprog kan være spændende, men de kan også være lidt af en forbandelse. Især når de medvirker til barrierer mellem mennesker. Og sådan bliver sprog beskrevet i Første Mosebog:

Det siges – at der var engang, hvor vi alle talte samme sprog. Men den magt ville menneskene bruge til at bygge et tårn, der rakte op til himlen. Og det blev Gud urolig over.

”Se, de er ét folk med samme sprog. Når de begynder at handle sådan, vil intet af det, de planlægger, være umuligt for dem. Lad os stige derved og forvirre deres sprog, så de ikke forstår hinanden.” Så spredte Herren dem derfra ud over hele jorden, så de måtte holde op med at bygge byen. Derfor hedder den Babel, for dér forvirrede Herren sproget på hele jorden, og derfra spredte Herren menneskene ud over hele jorden.

Sådan lyder den gamle historie. Den handlede nok om, hvordan mennesker blev overmodige og ville styre alt. Og om hvordan det er godt, at mennesker ikke altid kan samarbejde, hvis samarbejdet handler om tosserier. I

historien om Babelstårnet hører vi om, hvordan Gud ville hindre menneskene i at ophøje sig selv på guddommelig vis.

Noget af det værste, der findes, er mennesker, der tror, at de selv er guder, og derfor ikke har respekt for andre. Verdenshistorien er fuld af diktatorer, som har troet, at de havde særlige guddommelige evner eller indsigt, og som derfor har undertrykt deres medmennesker. Nej – mennesket hører ikke til på guddommeligt niveau. Dertil er vore fejl og mangler for store.

Alligevel har vi mennesker spredt os ud over jordkloden, som vi nu dominerer. Hvis man kigger på internettet, ligger der mange sjove små film. En, som jeg så for nylig – viser et kort over verden, og hvordan menneskeslægten har bevæget sig rundt fra kontinent til kontinent. For 200.000 år opstod de første mennesker i Afrika. Og for 70.000 år siden begyndte menneskene at sprede sig ud over andre kontinenter. For blot 15.000 år siden – kom de første mennesker til Amerika. Det er en meget kort historie.

På denne meget korte historie, har mennesker udviklet hundredvis af forskellige sprog og langt flere dialekter. Egentlig er det underligt. Hvorfor skulle man bevidst ønske at tale noget forskelligt? Men forklaringen er selvfølgelig meget enkel. Sprog udvikler sig bare i takt med, hvad vi mennesker gør. Da mennesker engang fandt på at bruge landbrugsredskaber, så gav det anledning til en hel ny slags ord. Og senest har vi fundet på at bruge internet. Det har også – skabt masser af nyt sprog. Vi taler om at ”like” - vi taler om ”facerape” - og om at ”trolle”.

Sprog er bare noget, der sker, når vi forfølger vores interesser. Så det er ikke sproget, der fører os i hver vores retning. Det er der-

imod vores tendens til at følge vores egen næsetip.

Det skal vi ikke være kedede af. Vi skal ikke være kedede af at mennesker kaster sig over nye aktiviteter, eller at mennesker skaber nye sprog, eller bare nye sprog billeder.

Det, som vi skal være kedede af – er noget helt andet. Det er når mennesker ikke samarbejder i Guds ånd. Vi er Guds børn, og vi er elsket af Gud. Derfor skal vi samarbejde – i hans ånd.

Det vil sige, at vi skal samarbejde på den måde, som Gud ønsker af os.

” Fred efterlader jeg jer, min fred giver jeg jer.

Jeg giver jer ikke, som verden giver”.

Sådan siger Jesus i dagens tekst. Gud giver os ikke, sådan som verden giver. Verden giver os straf og krig og uretfærdigheder. Gud derimod – Han giver os nåde, fred og velsignelse. Sådan er det budskab, vi har fået til opgave at bringe ud i verden. Det budskab, som for lidt mere end tusind år siden, bragte de første kristne missionærer til Danmark. ” Saligheds ord i apostlenes spor vandre til jorderigs ender, så ingen menneskefod har rørt pletten, hvor ikke dets røst blev hørt!” Sådan lyder det i en af pinsens salmer.

Pinsen er det helt rigtige tidspunkt at synge. For i pinsens tekster hører vi om ”tunger af ild” og ”prædiken mild”. Sang er en god måde at få budskabet om Jesus - ud til verden. Det er også en god måde at blive begejstret. Og ”be-gejstret” betyder som bekendt at være fuld af gejst dvs. ånd.

Desuden er sang en god måde at føle fællesskab. Og fællesskab er netop en af de vigtige

ting, som kirken handler om. Det er værd at huske i dag – på kirkens fødselsdag.

"Opvågner alle dybe toner - til pris for menneskets forsoner", som det hedder i en anden pinse-salme. "I Jesu navn da tungen gløder - hos hedninger så vel som jøder; i Jesus-navnets offerskål hensmelter alle modersmål" Jo, pinse og fødselsdag og sang og fællesskab, de hører sammen. Vi fejrer at Helligånden kom til os – til menigheden.

Helligånden skal gøre det muligt for os at høre ordene i kirken og i Bibelen, helst lige så levende og nærværende, som dengang Jesus gik på jorden. Derfor er pinsen også kirkens fødselsdag. Uden Helligånd – ingen kirke. Men hvorfor dog det? Kunne vi ikke bare læse, hvad der står i Bibelen og så færdigt arbejde?

Nej, så enkelt er det ikke. Kristendommen er *ikke* troen på en bog. Det er troen på Jesus Kristus vor frelser. Selve Det Nye Testamente, den del af Bibelen der handler om Jesus, er en samling tekster, som vi mennesker må fortolke. Det ligger faktisk direkte indbygget i Bibelen. Der er for eksempel fire parallelle evangelier, fire evangelister – Markus, Matthæus, Lukas og Johannes – der fortæller den samme historie om Jesus, men på forskellig måde.

Det betyder, at Det Nye Testamente rummer en del selvmodsigelser – og en hel del usikkerheder. Er det ikke spøjst? En religion, der bygger på fire forskellige beretninger om Jesus? Nej, det er faktisk i sig selv en del af budskabet. Nemlig, at vi mennesker kun kan gøre os håb om at forstå Gud og Jesus stykkevis. Vi kan aldrig eje den evige Sandhed.

Vi kan aldrig henvise til en bestemt tekst og sige: "Sådan er det, færdig basta, ingen dis-

kussion om det." Derfor er vi altid nødt til at fortolke. Derfor er vi nødt til at lade os inspirere. Vi er kort sagt nødt til at lade Helligånden virke i os for at kunne forstå Gud eller i det mindste forsøge at forstå Gud. Muslimerne kan f.eks. slå op i Koranen – og se Guds store plan. Mener de. Lidt ligesom man i nogle politiske ideologier bilder sig ind, at man kan gøre det samme.

Vi kristne kan ikke gennemskue Guds store plan med os. Vi var ikke for kloge dengang med Babelstårnet, og vi er ikke for kloge i dag. Vi kan kun forsøge at leve nogenlunde op til den opgave, som han gav os, da han sendte os Jesus. Og opgaven er at passe på og elske vores næste som os selv og bringe det budskab ud i verden. Man behøver ikke nødvendigvis være en lærd teolog for at føre Guds ord ud i verden. Man behøver ikke kende alle skriftsteder forfra og bagfra og kunne henvise til en hellig tekst. Måske nærmest tværtimod.

Tag bare de første disciple. Disciplene var enfoldige, fjollede og forstod meget lidt. De var bestemt ikke lærde mennesker. Mange har nok grint lidt af disciplene. De var jo næsten mest til besvær. De truede af børnene, der blev bragt til Jesus. De lod sig slå ud af modgangen Langfredag. Selv da Jesus opstod påskemorgen, kunne de ikke tro det.

Men nu til pinse fatter de endelig, hvad der foregår. Helligånden er kommet over dem. Disciplene bliver i mest bogstavelige forstand "inspireret", som betyder "be-åndet" takket være Helligånden.

Nu forstår vi at menneskene ikke længere skal være under syndens og dødens herredømme, men under kærlighedens og nådens herredømme. Nu ved vi, at vi skal følge kær-

lighedens lov. Nu ved vi, at vi skal dele Guds kærlighed med andre.

Vi skal uden frygt fortælle andre om Guds store gerninger. Helligånden er vores talsmand – vores advokat og hjælper.

Og den tro kan vi enfoldige og ulærde mennesker trygt leve videre på.

Amen

Edith Thingstrup

Ledøje-Smørum Pastorat

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 290: I al sin glans

Nr. 289: Nu bede vi den Helligånd

Nr. 321: O Kristelighed

Nr. 291: Du som går ud fra den levende Gud

Nr. 330: Du, som ud af intet skabte, vers 4+5 (nådver)

Nr. 447: Herren strækker ud sin arm (dåb)

Nr. 674: Sov sødt, barnlille vers 2+7 (dåb)

Nr. 725: Det dufter lysegrønt af græs

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk